



Congresul Autorităților Locale din Moldova
Str. Columna, 106A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Telefax: + (373 22)22-35-29, e-mail: info@calm.md web: www.calm.md

Președintelui Republicii Moldova
Președintelui Parlamentului Republicii Moldova
Prim-ministrului și Guvernului Republicii Moldova
Deputaților în Parlamentul Republicii Moldova
Reprezentanților misiunilor diplomatice cu sediul în Republica Moldova
Partenerilor de dezvoltare a Republicii Moldova
Consiliul Suprem al Magistraturii
Consiliul Suprem al Procurorilor
Mass-media și societatea civilă din Republica Moldova

DECLARAȚIA CALM

DESCENTRALIZAREA STRANGULATĂ PRIN LIPSA DE CONSECVENȚĂ ȘI REFORME REALE, INTERESE DE GRUP, BLOCAREA INIȚIATIVELOR LEGISLATIVE ȘI NEONORAREA ANGAJAMENTELOR!

Pornind de la faptul că autoritățile publice locale sunt cel mai aproape de nevoile cetățenilor și se bucură de cea mai înaltă încredere din partea lor;

Luând în considerație situația actuală social-politică și economic-financiară din țară extrem de dificilă, așteptările în societate a unor reforme reale și profunde, precum și eforturile considerabile a Guvernării îndreptate spre restabilirea încrederii cetățenilor și a partenerilor de dezvoltare;

Constatând restanțe majore la capitolul reforme implementate în domeniul descentralizării și consolidării autonomiei locale

Fiind convinși că nici o reformă din domeniul economiei, justiției, luptei cu corupția, educației, social etc. NU pot avea succes, în lipsa unei descentralizări reale și în condițiile păstrării actualului sistem de administrație publică extrem de centralizat, politizat, clientelar, depășit și inefectiv, dominat de anumite grupuri înguste de interese aflate în afara controlului real din partea societății;

Constatând că desconsiderarea și neglijarea domeniului descentralizării și problemelor ce afectează activitatea autorităților locale, constituie una din cauzele esențiale care au condus la îndepărtarea clasei guvernamentale de nevoile reale ale cetățenilor, creșterea enormă a rupturii între guvernarea centrală și cea locală, limitarea posibilităților de implementare a reformelor, degradarea situației generale din Republica Moldova și discreditarea autorităților statului pe plan intern și extern;

Fiind conștienți de răspunderea pe care o purtăm față de cetățenii Republicii Moldova, care așteaptă ca autoritățile pe care le aleg să dispună de instrumente și resurse corespunzătoare pentru îndeplinirea în mod corespunzător a obligațiilor sale legale;

Luând în considerație: Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale, Recomandările Congresului Autorităților Locale și Regionale ale Consiliului Europei din 22.03.2012, Legea privind Descentralizarea Administrativă și Legea privind administrația publică locală, Legea privind aprobarea Strategiei Naționale de Descentralizare (2012), Acordul de Asociere UE–Republica Moldova (2014), precum și declarațiile CALM de la Adunările generale din 21.03.2010, 02.06.2012 și 29.01.2016:

Noi, aleșii locali, reprezentanți ai comunităților locale din Republica Moldova, întruniți sub egida Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) și reprezentând toate formațiunile politice parlamentare și extra parlamentare, în cadrul Ședinței Extraordinare și Lărgite a Consiliului de Administrare a CALM, declarăm următoarele:

1. Ne exprimăm profunda îngrijorare în legătură cu decizia DIPROPORȚIONALĂ și INJUSTĂ a instanței de apel în cazul primarului de Taraclia, Dl Serghei FILIPOV. Astfel o comunitate de zeci de mii de oameni fiind lipsită de un primar cu mai multe mandate, ales din primul tur cu votul a peste 70% de locuitori și care se bucură de o autoritate și încredere enormă din partea locuitorilor orașului Taraclia anume pentru faptul că întotdeauna a acționat în INTERESUL PUBLIC, interesul orașului natal și al cetățenilor care l-au ales. Această indignare apare și este accentuată în rândul APL și a comunităților locale mai ales în cazul când marele probleme/încălcări/crime din ultimii ani rămân cu

anii neinvestigate, iar făptașii – nepedepsiți și aceste încălcări vizează cu adevărat interesul PUBLIC GENERAL și toți cetățenii Republicii Moldova. Oare primarii sunt de vină de apariția acestor probleme? De ce instituțiile statului în loc să se ocupe serios de astfel de cazuri, sunt folosite în scopuri neclare și pentru a face presiuni asupra aleșilor locali. Oare aceasta este menirea instituțiilor statului? În acest context, menționăm accentuarea în ultima perioadă de timp a presiunilor de ordin politic, administrativ, economic și financiar asupra aleșilor locali din partea diferitor instituții ale statului cu atribuții de control, anchetă și justiție, care în loc să se preocupe de problemele cu adevărat grave din domeniul financiar-bancar și economic, se pare că acționează la comandă având drept obiect primarii și alți aleși locali incozi. De fapt, o atare situație nu poate fi calificată altfel decât atac la practic unica instituție publică din Republica Moldova în care mai au încredere cetățenii. Sperăm foarte mult că instanțele de judecată își vor îndeplini datoria și vor face dreptate în acest caz. Totodată, sperăm ca în cazul primarului de Taraclia și alte cazuri similare care sunt pe rol, vor deveni un subiect de examinare/anchetă pentru Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Suprem al Procurorilor și alte instituții responsabile de activitatea instanțelor de judecată și ale procuraturii.

2. Suntem extrem de îngrijorați de târăgănarea inexplicabilă a procesului de promulgare și publicare a Legii nr. 2474 care a fost adoptată la 4 martie 201, prin care autoritățile locale au dobândit dreptul de a schimba destinația terenurilor și de a se adresa direct Curții Constituționale, în cazurile în care sunt încălcate principiile autonomiei locale (art. 109 și 111 ale Constituției). Această lege, elaborată cu concursul experților Consiliului European, fiind de fapt unica acțiune concretă și reală adoptată în ultimii ani de către Guvernare în domeniul descentralizării și în conformitate cu așteptările autorităților locale, cu recomandările Consiliului European și cerințele partenerilor de dezvoltare. Târăgănarea promulgării și publicării acestei legi, a generat în rândul APL și societate suspiciuni privind presiunile unor grupuri de interese ostile reformelor și descentralizării, având drept scop blocarea acestei legi prin nepromulgarea și restituirea ei în parlament. Deoarece această lege pe de o parte, contribuie la consolidarea descentralizării și autonomiei locale în conformitate cu angajamentele restante ale Republicii Moldova. Pe de altă parte, anume acest gen de legi reduc semnificativ posibilitatea de a aplica diverse scheme de corupție în domeniul schimbării destinației terenurilor.
3. Suntem profund dezamăgiți de pozițiile unor deputați, fracțiuni parlamentare și declarațiile de ultima oră a președintelui parlamentului privind intenția majorității parlamentare de a exclude din politica bugetar fiscală pentru anul 2016 a mai multor măsuri care urmăresc consolidarea bazei fiscale locale: impozitul funciar și impozitul pe autovehicule. Acest gest poate fi tratat ca unul extrem de periculos și îndreptat contrar tuturor comunităților locale din Republica Moldova. De fapt, prin aceasta Parlamentul blochează reformele asumate și întreg procesul de descentralizare, adresând un semnal extrem de negativ societății, APL și partenerilor de dezvoltare. Mai mult ca atât, Parlamentul prin această acțiune va arunca în haos total sutele de autorități locale pentru care în anul 2016 expiră fondul de compensare destinat acoperirii deficitelor bugetelor locale. Ceea ce înseamnă că majoritatea bugetelor locale NU vor mai avea resurse pentru existență începând cu anul 2017, deoarece Guvernul și Parlamentul, pe parcursul ultimilor doi ani, NU au realizat măsuri concomitente și concrete de consolidare a bazei fiscale locale. Totodată, anume Legea nr. 2474, propunerile ministerului finanțelor din cadrul politicii bugetar-fiscale privind impozitul funciar, impozitul pe autovehicule etc., vin ca să diminueze efectul negativ al expirării fondului de compensare și să asigure bugetele locale cu resursele necesare depășirii acestor dificultăți. În această situație, Parlamentul și aleșii poporului vor trebuie să-și asume întreaga responsabilitate pentru consecințele grave a acțiunilor și inacțiunilor sale în raport cu autoritățile locale și populația satelor/orașelor.
4. Suntem profund indignați și dezamăgiți de poziția unor deputați, fracțiuni și grupuri parlamentare care au cerut excluderea din politica bugetar-fiscală a impozitului pe autovehicule, precum și a altor măsuri extrem de necesare/vitale pentru satele și orașele din Republica Moldova. În mod special, de intenția de a exclude din politica bugetar fiscală a impozitului pe autovehicule în concepția propusă de Ministerul Finanțelor și susținută de CALM. Astfel, lipsind în continuare satele și orașele din Republica Moldova de orice perspectivă și instrument simplu, obiectiv și efectiv de asigurare cu fonduri pentru drumuri, care de mulți ani există în alte țări. Toate acestea, pentru a păstra în continuare sistemul actual de distribuire centralizat, netransparent și politizat, care a condus la starea actuală

dezastruoasă a drumurilor din localitățile noastre. Aducem aminte tuturor, că în prezent bugetele locale sunt lipsite de careva surse financiare destinate drumurilor din intravilanul localităților. În același timp, lungimea acestor drumuri este de circa 40 de mii km., ceea ce înseamnă de 10 ori mai multe decât lungimea drumurilor naționale. Totodată, pe parcursul întregii perioade de independență a Republicii Moldova, bugetele locale NU au avut nici un leu alocat pentru întreținerea drumurilor din satele și orașele noastre. În același timp, toate obiecțiile și rezervele față de introducerea acestui impozit invocate formal de către Ministerul Transporturilor și unii deputați sunt absolut neîntemeiate și ușor de depășit printr-un dialog civilizată și introducerea precizărilor corespunzătoare în proiectul respectiv de lege.

Prin urmare, în baza celor menționate mai sus, CEREM:

1. Examinarea obiectivă și restabilirea dreptății în cazul primarului de Taraclia. De asemenea, cerem Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Suprem al Procurorilor, să examineze acest caz și să dea apreciere acțiunilor judecătorilor/procurorilor care adopta astfel de decizii ce afectează grav imaginea instituțiilor respective;
2. Oprirea tuturor presiunilor asupra primarilor și altor aleși locali din Republica Moldova pe criterii politice cu folosirea în acest scop a instituțiilor statului. Iar tuturor colaboratorilor organelor de control, anchetă și judiciare, le cerem să-și facă datoria în cel mai corect mod și să-și amintească despre onoarea și demnitatea de ofițeri/judecători și funcționari publici, care au ajuns în ultimul timp în subsolul încrederii din partea populației.
3. Promulgarea și publicarea Legii nr. 2474 pentru a exclude orice speculații privind interesele obscure și presiunile care se exercită asupra instituțiilor statului în acest caz.
4. Presedintelui Parlamentului, majorității parlamentare și deputaților - ca să se întoarcă cu fața spre autoritățile și comunitățile locale și să NU excludă din politica bugetar-fiscală măsurile destinate consolidării bazei fiscale (impozitul pe autovehicole și impozitul funciar).
5. Consiliului Europei, Uniunii Europene, SUA și altor parteneri de dezvoltare a Republicii Moldova ca să monitorizeze cât mai atent cazul primarului de Taraclia și alte cazuri similare, procesul de descentralizare și consolidare a autonomiei locale din Republica Moldova. Deoarece, fără reforme profunde și reale în acest domeniu, toate eforturile de a moderniza și europeaniza Republica Moldova vor fi sortite eșecului.

Adoptată în cadrul Ședinței Consiliului de Administrare a CALM

Mun. Chisinău, 08.04.2016